

TÜRKİYE İMSAD

AYLIK SEKTÖR RAPORU EKİM 2014

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ 2014 yılı ilk yarısında inşaat harcamaları 82,3 Milyar TL oldu.
- ✓ İnşaat sektörü genel ekonominin üzerinde büyümeyi sürdürüyor.
- ✓ İnşaat sektöründe istihdam Temmuz ayında 1,92 milyon kişi.
- ✓ İnşaat sektöründe devam eden inşaat işleri Ekim ayında geriledi.
- ✓ Yeni alınan inşaat işleri Ekim ayında zayıfladı.
- ✓ Eylül ayında konut satışları yüzde 13,2 arttı.
- ✓ 2014 yılı ilk dokuz ayında konut satışları yüzde 3,6 geriledi.
- ✓ Yeni konut fiyatları yıllık artışı yüzde 7,0.
- ✓ Konut inşaat maliyetleri yılın ilk üçteyinde yüzde 9,3 arttı.
- ✓ Konut kredilerinde yıllık büyüme ivme kazandı; yüzde 13,0.
- ✓ Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı Ekim ayında yüzde 0,96.
- ✓ 2014 Ağustos ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi arttı.
- ✓ 2014 Ağustos ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 3,2 geriledi ve 1,56 milyar dolar oldu.
- ✓ Yıllık inşaat malzemesi ihracatı 21,66 milyar dolar.
- ✓ 2014 yılı ilk sekiz ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 9,9 gerileyerek 6,25 milyar dolar.
- ✓ Türkiye ekonomisi 2014 yılında yüzde 3,3 büyüyor.
- ✓ 2015 yılı Türkiye ekonomisi büyüme hedefi yüzde 4,0.
- ✓ Enflasyonda katılık sürüyor; TÜFE yıllık yüzde 8,86.
- ✓ Sanayi üretimi Ağustos ayında arttı; yüzde 12,7.
- ✓ TC Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürüyor.
- ✓ Cari açıkta gerileme devam ediyor; yıllık 48,9 milyar dolar.
- ✓ Türk lirası değer kaybediyor; sepet kur 2,55 seviyesinde.
- ✓ Dünya ekonomisi 2014 yılında yüzde 2,6 büyüyor.
- ✓ Dünya ticaretinde büyüme yavaşladı; yüzde 3,1.
- ✓ Dolar güçleniyor; Euro-Dolar paritesi 1.26 seviyesinde.
- ✓ ABD’de inşaat ve konut sektörlerinde toparlanma sürüyor.
- ✓ ABD’de konut fiyatları yıllık olarak yüzde 8,8 arttı.
- ✓ AB inşaat harcamaları 2014 yılı Ağustos ayında da büyüdü; yüzde 1,5.
- ✓ İnşaat malzemesi fiyatları Ekim ayında durağan.

EXECUTIVE SUMMARY

- ✓ Construction sector expenditures is 82,3 billion TL in first half of 2014.
- ✓ Construction sector has been growing over general economy.
- ✓ Construction sector employment is 1,92 million in July.
- ✓ Exist construction activities are decreasing in October.
- ✓ New construction orders are weakening in October.
- ✓ House sales increased 13,2 percent in September.
- ✓ In the first nine months of 2014, house sales dropped 3,6 percent.
- ✓ New house sale prices has risen 7,0 percent annual rate.
- ✓ During the first three quarters, housing construction costs increase 9,3 percent.
- ✓ Housing loans is gathering momentum; Yearly based growth rate is 13,0 percent.
- ✓ Average monthly housing loan interest rate is 0,96 percent in October.
- ✓ Sub-construction materials sector industrial production increased in August.
- ✓ Construction materials export dropped 3,2 percent in August and is 1,56 billion USD.
- ✓ Construction materials export is 21,66 billion USD on yearly based.
- ✓ Construction materials import decreases 9,9 percent in the first eight months of the year and is 6,25 bn USD.
- ✓ Turkish economy will grow 3,3 percent in 2014.
- ✓ Turkish economy growth expectation is 4,0 percent for 2015.
- ✓ Industrial production increased 12,7 percent in August.
- ✓ Annualized current account is declining; 48,9 billion USD.
- ✓ Turkish Central Bank still holds tighten monetary policy.
- ✓ Currency basket rate is over 2,55 Turkish Liras.
- ✓ World economic growth is losing momentum; 2,6 percent for 2014.
- ✓ World trade is estimated to grow 3,1 percent in 2014.
- ✓ Dollar is becoming more strong; Euro Dolar parity is at 1,26 level.
- ✓ Recovery is going on in US construction and housing sector.
- ✓ EU construction expenditures increased 1,5 percent in August.
- ✓ Construction material prices are stable in October.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

2014 Yılı İlk Yarısında İnşaat Harcamaları 82,3 Milyar TL Oldu

2014 yılının ilk yarısında toplam inşaat harcamaları geçen yılın ilk yarısına göre cari fiyatlarla yüzde 17,3 artarak 82,3 milyar TL olmuştur.

Kamu'nun inşaat harcamaları yüzde 17,1 artarak 33,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Kamu kesiminde başlayan ve devam eden büyük alt ve üst yapı projeleri ile kamu inşaat harcamaları halen yüksek gerçekleşmektedir.

Özel sektör inşaat harcamaları ise 2014 yılı ilk yarısında reel olarak büyümüş ve cari fiyatlarla yüzde 17,5 artarak 49,1 milyar TL'ye yükselmiştir.

2014 yılında kamu harcamalarının yavaşlayarak sürmesi beklenirken temel belirleyici özel sektör inşaat harcamaları olacaktır.

TABLO.1 KAMU VE ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT HARCAMALARI MİLYON TL

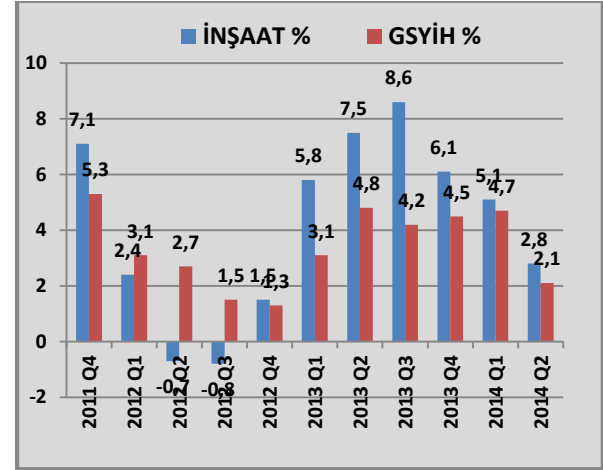
DÖNEM	KAMU SEKTÖRÜ İNŞAAT	ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT	TOPLAM İNŞAAT
2011	41.728	76.240	117.968
2012 Q1	8.398	22.188	30.586
2012 Q2	12.045	22.011	34.056
2012 Q3	12.473	18.654	31.127
2012 Q4	12.085	19.254	31.339
2012	45.000	82.108	127.108
2013 Q1	12.695	20.139	32.834
2013 Q2	15.709	21.640	37.349
2013 Q3	16.275	19.103	35.378
2013 Q4	16.912	19.347	36.259
2013	61.592	80.229	141.821
2014 Q1	14.452	23.482	37.934
2014 Q2	17.798	25.615	43.413
2014 1Y	33.250	49.047	82.297
2013 1Y	28.404	41.779	70.183

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Genel Ekonominin Üzerinde Büyümeyi Sürdürüyor

İnşaat sektörü büyümesi 2012 yılında genel ekonomik büyümenin altında kalmıştı. 2013 yılında ise inşaat sektörü 4 çeyrek dönem genel ekonominin üzerinde büyümüşü. 2014 yılının ilk iki çeyrek döneminde de inşaat sektörü genel ekonominin üzerinde büyümeyi başarmıştır.

ŞEKİL.1 EKONOMİ VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE BÜYÜME

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe İstihdam Temmuz Ayında 1,92 Milyon Kişi

İnşaat sektöründe istihdam Temmuz ayında 1,92 milyon kişi olmuştur. 2014 yılı Temmuz ayı itibariyle inşaat sektöründe istihdam 2013 Temmuz ayının 72 bin kişi üzerindedir.

TABLO.2 İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

DÖNEM	TOPAM İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ PAY %
2012 ARALIK	23.984	1.666	6,9
2013 MART	24.101	1.612	6,7
2013 HAZİRAN	25.366	1.948	7,7
2013 EYLÜL	24.899	1.883	7,6
2013 ARALIK	24.320	1.784	7,3
2014 MART	25.583	1.812	7,1
2014 HAZİRAN	26.586	1.958	7,4
2014 TEMMUZ	26.410	1.915	7,3

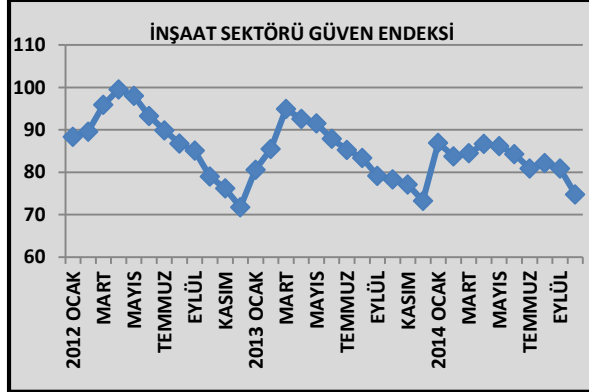
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Ekim Ayında Geriledi

İnşaat sektörü güven endeksi yaz aylarındaki durağanlığın ardından Ekim ayında 6,1 puan gerilemiştir. İnşaat sektörü güven endeksi Mayıs ayına kadar sınırlı bir artış içinde olmuştur. Haziran ve Temmuz aylarında yaşanan gerileme ardından son iki ay inşaat sektörü güven endeksi aynı seviyelerde kalmıştır. Ekim ayındaki gerileme ile birlikte güven endeksi geçen yılın Ekim ayının 3,5 puan altına inmiştir.

ŞEKİL.2 İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ 2010=100

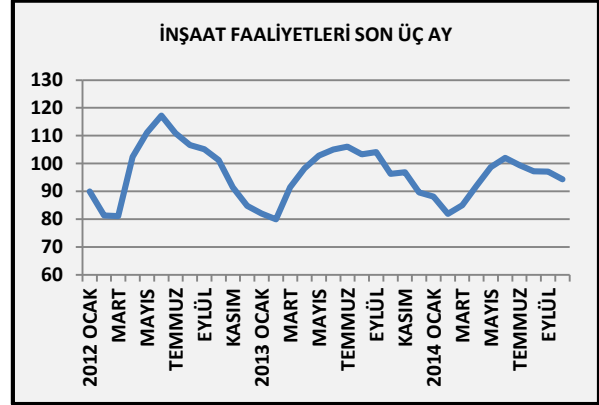

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Ekim Ayında Düştü

Mevcut inşaat işleri seviyesi 2014 yılının ilk iki ayında geriledikten sonra Mart-Haziran döneminde yükselmişti. Temmuz-Eylül döneminde ise mevcut işlerin seviyesi hemen aynı kalmıştı. Ekim ayında ise mevcut inşaat işleri seviyesi 2,8 puan düşmüştür. Mevcut işlerin seviyesi Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre 2,0 puan geridedir. İnşaat sektöründe işler mevsimsellik nedeniyle gerileme eğilimine girmektedir. Ancak işlerin seviyesinin geçen yılın altında kalması olumlu değildir.

ŞEKİL.3 SON ÜÇ AY İNŞAAT FAALİYETLERİ 2010=100

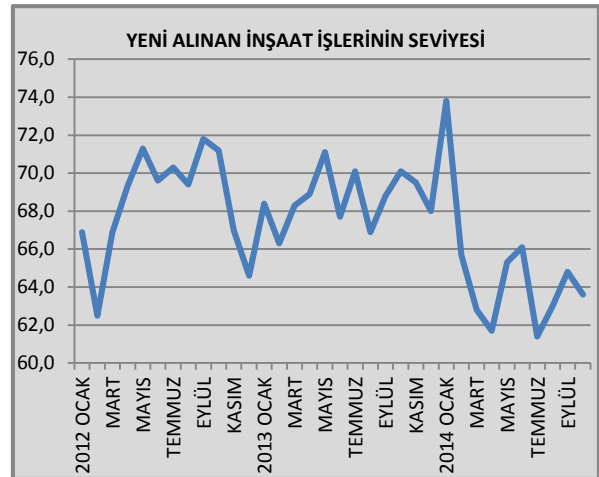

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Ekim Ayında 1,2 Puan Geriledi ve Zayıf Kalmaya Devam Ediyor

2014 yılında yeni alınan inşaat işleri Mayıs-Haziran aylarında önemli bir toparlanma yaşamıştı. Haziran ayında yeni alınan işler en yüksek seviyeye ulaşmış, Temmuz ayındaki gerileme ardından Ağustos ve Eylül aylarında ise sınırlı artışlar görülmüştü. Ekim ayında ise yeni alınan işler seviyesi 1,2 puan azalmıştır. Böylece yeni alınan işler seviyesi Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre 9,5 puan geriye düşmüştür. Yeni alınan işlerdeki zayıflama inşaat malzemesi sanayi için olumlu değildir.

ŞEKİL.4 YENİ ALINAN İNŞAAT İŞLERİNİN SEVİYESİ 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut Satışları Eylül Ayında Yüzde 13,2 Arttı

Eylül ayında konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,2 artış göstermiştir. Eylül ayında 115.786 adet konut satılmıştır. Eylül ayında son 21 ayın en yüksek konut satışı yapılmıştır.

Ağustos ayında da konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25 artmış ve 105.624 adet olarak gerçekleşmişti.

2014 yılının ilk dokuz ayında konut satışları geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde 3,6 azalarak 831.287 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut satışlarındaki yıllık gerileme giderek yavaşlamaktadır.

TABLO.3 AYLIK KONUT SATIŞLARI

DÖNEM	2013	2014	2014-2013 DEĞİŞİM %
OCAK	87.444	87.639	+ 0,2
ŞUBAT	88.519	82.597	- 5,5
MART	97.956	87.617	-10,6
NİSAN	95.381	83.610	-12,3
MAYIS	103.261	90.377	-12,5
HAZİRAN	96.424	92.936	-3,6
TEMMUZ	106.636	85.101	-20,2
AĞUSTOS	84.480	105.624	+25,0
EYLÜL	102.280	115.786	+13,2
EKİM	76.344		
KASIM	102.681		
ARALIK	115.784		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışlarında Yıllık Gerileme Yüzde 1,1' e Kadar Düştü

Yılın ilk dokuz ayında toplam konut satışları yüzde 3,6 gerilerken birinci el konut satışları ilk dokuz ay içinde yüzde 1,1 gerileyerek 383.083 adet olmuştur. Birinci el konut satışlarında gerileme giderek yavaşlamaktadır.

İkinci el konut satışları ise ilk dokuz ay içinde geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde

5,7 oranında gerileyerek 448.204 adet olmuştur. Konut satışlarındaki gerileme daha çok ikinci el konut satışlarından kaynaklanmaya devam etmektedir. Birinci el konut satışlarındaki toparlanma ümit vericidir.

TABLO.4 AYLIK KONUT SATIŞLARININ DAĞILIMI

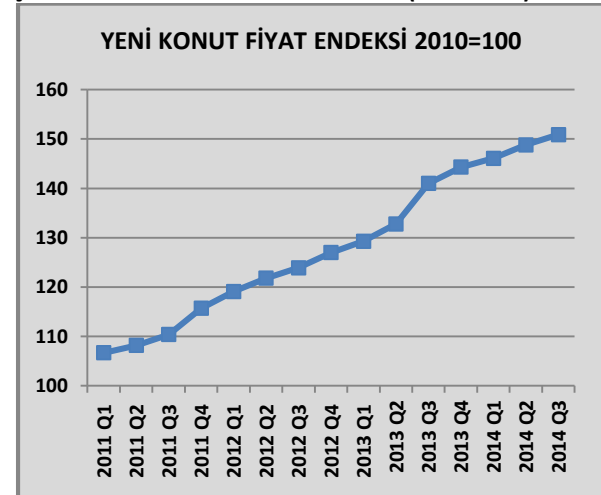
DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2013 OCAK-EYLÜL	862.381	387.182	475.199
2014 OCAK-EYLÜL	831.287	383.083	448.204
% DEĞİŞİM	-3,6	-1,1	-5,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatları Artışları Yavaşlıyor; Yıllık Yüzde 7,0

Yeni konut fiyatlarının artışı 2014 yılının genelinde yavaşlamaktadır. İlk dokuz ayda yeni konut fiyat artışları sadece 4,8 olmuştur. Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ise artış yüzde 7,0'ye kadar inmiştir. Son bir yılda yeni konut fiyatlarında en yüksek artış yüzde 8,2 ile 3+1 tipi konutlarda olmayı sürdürmektedir. Yılın genelinde ortaya çıkan yeni konut fiyatlarında yavaşlama eğilimi halen sürmektedir.

ŞEKİL.5 YENİ KONUT FİYAT ENDEKSİ(2010=100)

Kaynak: REIDIN Yeni Konut Fiyat Endeksi

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut İnşaat Maliyetleri İlk Üç Çeyrekte Yüzde 9,3 Arttı

İnşaat maliyetlerine ilişkin olarak açıklanan ilk üçeyrek verileri değerlendirildiğinde konut inşaat maliyetlerinde enflasyonun üzerinde bir artış olduğu görülmektedir. Yılbaşına göre konut inşaat maliyetleri yüzde 9,3 artış göstermiştir. İşçilik maliyetleri yüzde 9,0 ve malzeme maliyetleri ise yüzde 9,4 artış göstermiştir. Konut inşaat maliyetlerinde yıllık artış ise yüzde 10,6 olmuştur.

Konut inşaat maliyetlerinin yılın ilk dokuz ayında hem işçilik hem de malzeme tarafında arttığı görülmektedir. Yıl genelinde enflasyonun yüksek seyretmesi genel maliyetleri artırmaktadır. Döviz kuru artışları da inşaat maliyetlerini yukarı yönlü itmektedir.

TABLO. 5 KONUT İNŞAAT MALİYETLERİ 2005=100

DÖNEM	GENEL	İŞÇİLİK	MALZEME
2011 Q2	161.11	178.52	156.52
2011 Q3	166.88	179.72	163.50
2011 Q4	168.48	180.55	165.30
2012 Q1	170.66	183.93	167.16
2012 Q2	171.73	188.76	167.24
2012 Q3	171.83	190.03	167.16
2012 Q4	172.6	191.0	167.7
2013 Q1	175,8	196,2	170,4
2013 Q2	178,6	200,1	172,9
2013 Q3	182,7	202,4	177,5
2013 Q4	184,8	204,9	179,5
2014 Q1	195,4	213,3	190,7
2014 Q2	198,8	219,7	193,3
2014 Q3	202,0	223,4	196,4

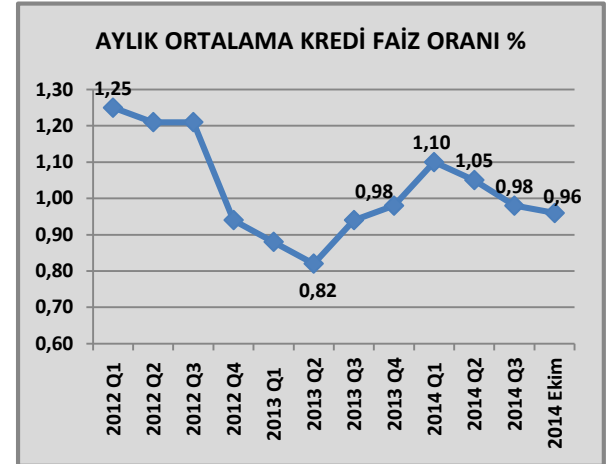
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ekim Ayında Konut Kredileri Aylık Ortalama Faizleri Yüzde 1'in Altında

Konut kredisi faiz oranları Eylül ve Ekim aylarında bir miktar daha gerilemiştir. Eylül ve ekim aylarında kredi aylık faizi yüzde 1'in altında gerçekleşmiştir.

Bankalar konut kredisi faiz oranlarını Eylül ve Ekim ayında Merkez Bankası'nın finansman maliyetlerini gevşetmesi ile bir miktar daha indirebilmiştir. Bundan sonraki süreçte faiz indirimi olanağı oldukça sınırlıdır.

ŞEKİL.6 KONUT KREDİSİ AYLIK ORTALAMA FAİZ ORANLARI

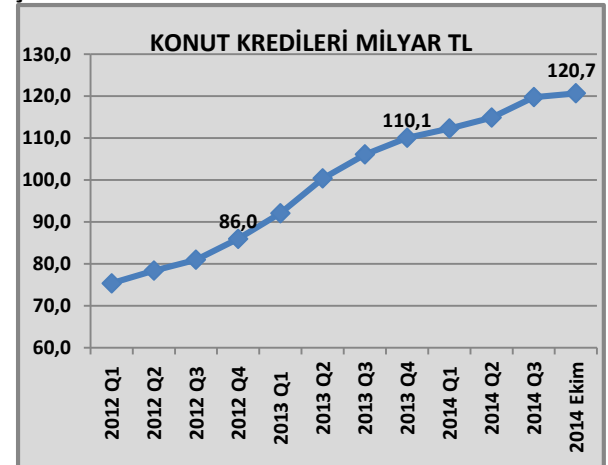

Kaynak: Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Konut Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde 13,0'e Yükseldi

Aralık ayı sonunda 110,1 milyar TL olan konut kredileri Ekim ayında 120,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Ekim ayı itibariyle konut kredilerinde yıllık büyüme yüzde 13,0'e yükselmiştir.

ŞEKİL.7 KONUT KREDİLERİ STOKU

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretiminde Ağustos Ayında Önemli Artışlar Yaşandı

2014 yılının ilk üç ayında inşaat malzemeleri üretimi geçen yılın oldukça üzerinde gerçekleşmişti. Buna karşın Nisan ve Mayıs aylarında önemli alt sektörlerde üretim geçen yılın aynı aylarının altında kalırken, Haziran ve özellikle Temmuz aylarında alt sektörlerinde üretim geçen yılın aynı ayına göre gerilemişti. Temmuz ayında yaşanan önemli gerilemenin bir nedeni Bayram nedeniyle çalışma günü sayısındaki azalma olmuştur.

Ağustos ayında ise sanayi üretimleri hemen tüm sektörlerde önemli ölçüde artarken birçok sektörde artışlar iki haneli rakamlarda gerçekleşmiştir.

Ağustos ayındaki bu hızlı yükselişin bir nedeni bu yıl geçen yıla göre çalışılan gün sayısındaki artıştır.

Ağustos ayında üretim verileri izlenen 26 alt sektörden 24'ünde üretim geçen yılın aynı ayına göre artmıştır.

Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre inşaat malzemeleri içinde önemli yer tutan çimento üretimi yüzde 4,1, hazır beton üretimi yüzde 10,3, ana demir ve çelik ürünleri üretimi yüzde 12,7, boyalar üretimi yüzde 12,3 artmıştır.

Yılın ikinci çeyreğinde inşaat malzemeleri sanayi üretimi oldukça zayıf bir büyüme gösterdikten sonra üçüncü çeyreğe de zayıf bir performans ile başlamıştı. Temmuz ayı dahil son dört aydır yaşanan üretim gerilemesi ardından Ağustos ayındaki üretim artışı göreceli bir ivme sağlamıştır.

Ocak-Ağustos döneminde ortalama inşaat malzemeleri sanayi büyümesi ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,0'ler seviyesinde sürmektedir. Yedi alt sektörde üretim artışı yüzde 10'un üzerindedir. Beş alt sektörde ise üretim geçen yılın gerisinde kalmıştır.

Ocak-Ağustos döneminde en yüksek üretim artış yüzde 29,3 ile metalden kapı ve pencere sektöründedir. İkinci sırada yüzde 26,7 artış ile duvar kağıtları yer almaktadır. Onu sırası ile yüzde 21,8 artış ile parke ve yer döşemeleri sektörü ve yüzde 15,5 artış ile boya ve vernik sektörü izlemektedir.

TABLO.6 ALT SEKTÖRLERDE SANAYİ ÜRETİMİ BÜYÜME 2014 OCAK-AĞUSTOS

ALT SEKTÖRLER	AĞUSTOS	OCAK-AĞUSTOS
Metalden Kapı ve Pencere	84,5	29,3
Duvar Kağıdı	50,3	26,7
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	33,5	21,8
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcılar	12,3	15,5
Elektrikli Aydınlatma Ekipleri	26,2	13,3
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünleri	41,6	12,8
Kireç ve Alçı	29,8	11,7
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları	18,8	9,1
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi	41,3	8,5
İnşaat Amaçlı Beton Ürünleri	18,5	8,3
Düz Cam	14,1	6,1
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo	11,9	6,0
Kilit ve Menteşe	9,1	5,1
Doğramacılığı ve Marangozluk Ürün.	12,7	4,4
Ana Demir ve Çelik Ürünleri	12,6	2,9
Merkezi Isıtma Radyatörleri	9,1	2,7
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	6,6	2,6
Çimento İmalatı	4,1	1,9
Kabloların İmalatı	2,3	1,4
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	-2,8	0,7
Hazır Beton İmalatı	10,3	0,4
Diğer musluk ve valf/vana	4,3	-0,1
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	19,6	-1,4
Taş ve Mermerler	-1,3	-5,3
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profil	1,4	-6,5
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	-1,3	-26,7

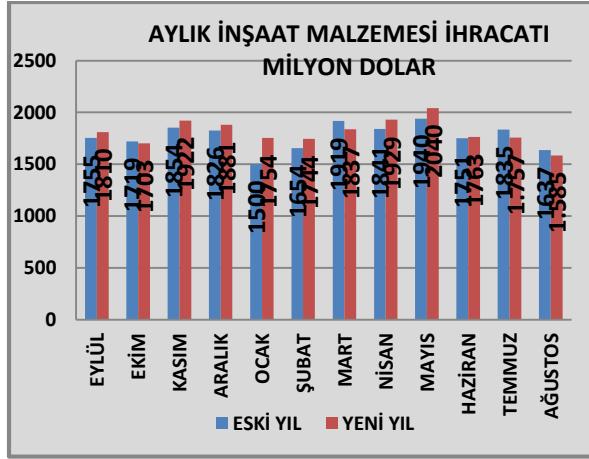
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

Ağustos Ayında İhracat Geriledi

2014 yılı Ağustos ayında inşaat malzemesi ihracatı ikinci ay üst üste gerilemiştir. İhracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,2 düşerek 1,58 milyar dolar olmuştur. Yılın ilk sekiz ayında ihracat 14,30 milyar dolar olmuş ve ihracat yüzde 2,1 artmıştır.

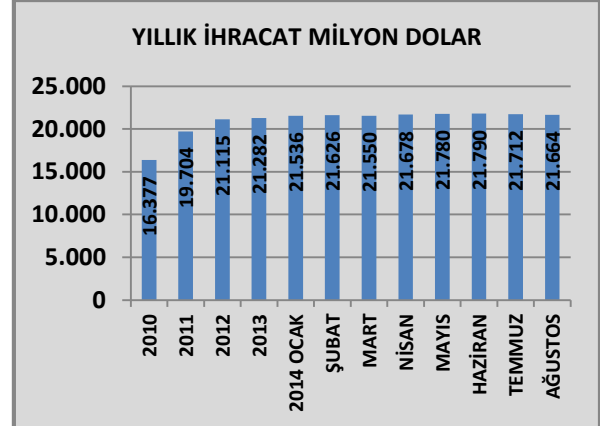
ŞEKİL.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI AYLIK

Yıllık İhracat 21,66 Milyar Dolar

2014 yılı Ağustos ayında yıllık ihracat 21,66 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracat artışı (2013 sonuna göre) yüzde 1,8 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının ilk sekiz aylık döneminde ihracat performansı ilk çeyrek sonrası kademeli olarak düşmektedir. AB'de yavaşlama ve Bölge ülkelerinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle ihracat zayıflamaktadır.

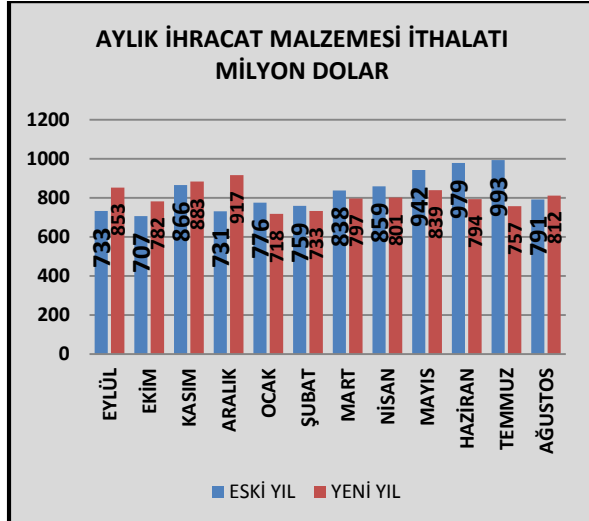
ŞEKİL.10 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI YILLIK

İthalat Aylık Olarak İlk Kez Arttı

Ağustos ayında ithalat yüzde 2,7 yükselmiştir. Bu yıl ithalat aylık olarak ilk kez artmıştır. Yılın ilk sekiz ayında ithalat 6,25 milyar dolar, ithalattaki gerileme ise yüzde 9,9 olmuştur.

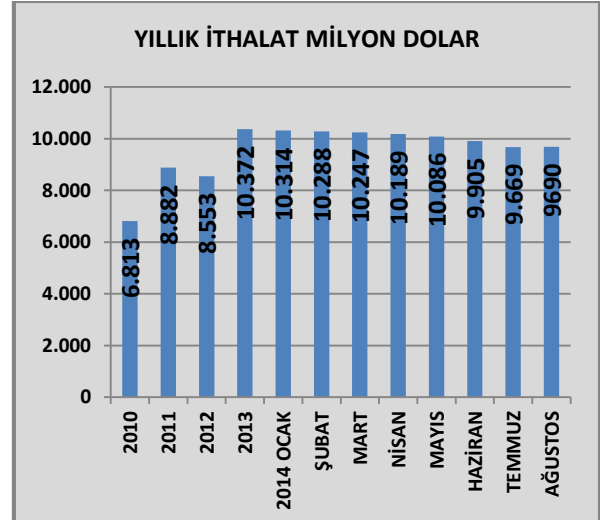
ŞEKİL.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI AYLIK

Yıllık İthalatta Gerileme Yavaşladı

2014 yılında inşaat malzemeleri ithalatı gerilemektedir. Gerileme Haziran ve Temmuz aylarında hızlanmış, Ağustos ayında durağanlaşmıştır. Yıllık ithalat Ağustos ayında 9,69 milyar dolar olmuştur.

ŞEKİL.11 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI YILLIK

**TABLO.7 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI
OCAK-AĞUSTOS MİLYON DOLAR**

SEKTÖRLER	2013/8	2014/8	DEĞİŞİM %
ALÇI	59.5	51.9	-12,7
ÇİMENTO	540.7	444.2	-17,8
BOYALAR VE VERNİKLER	302.9	305.6	0,9
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	879.8	967.6	10,0
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	302.3	396.6	31,2
DUVAR KAĞITLARI	8.1	10.5	29,2
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	707.3	759.4	7,4
MİNERAL YÜNLER	16.2	16.3	0,1
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	106.4	98.9	-7,0
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	5.2	6.1	16,4
SERAMİK KAPLAMALAR	409.0	417.5	2,1
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	134.6	152.0	12,9
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	78.2	95.0	21,6
CAM YÜNÜ	66.1	71.1	7,6
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	4.139.7	3.972.3	-4,0
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	1.166.4	1.128.1	-3,3
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	907.9	981.2	8,1
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	196.3	234.1	19,2
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	268.0	282.2	5,3
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	53.1	55.8	5,2
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	574.6	633.2	10,2
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	64.0	76.2	19,0
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	372.0	456.0	22,6
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	503.7	513.6	2,0
ASANSÖRLER VE LİFTLER	29.8	35.3	18,6
MUSLUKLAR VE VANALAR	261.0	297.4	14,0
ELEKTRİK MALZEMELERİ	359.3	372.7	3,7
YALITIMLI KABLolar	1.087.3	1.132.4	4,2
AYDINLATMA CİHAZLARI	186.1	200.3	7,6
PREFABRİK YAPILAR	222.7	143.3	-35,6
İNŞAAT MALZEMELERİ	14.009.1	14.307.9	2,1

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

**TABLO.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI
OCAK-AĞUSTOS MİLYON DOLAR**

SEKTÖRLER	2013/8	2014/7	DEĞİŞİM %
ALÇI	5.4	5.5	1,9
ÇİMENTO	7.2	11.7	61,7
BOYALAR VE VERNİKLER	379.1	415.2	9,5
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	265.2	251.2	-5,3
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	499.6	423.4	-15,3
DUVAR KAĞITLARI	36.3	59.9	65,2
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	164.2	159.8	-2,6
MİNERAL YÜNLER	37.5	46.0	22,5
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	60.7	48.4	-20,3
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	2.9	2.4	-18,1
SERAMİK KAPLAMALAR	74.6	73.3	-1,8
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	6.4	6.5	2,7
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	112.9	135.3	19,8
CAM YÜNÜ	122.7	136.9	11,6
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ,	406.7	317.1	-22,0
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	652.6	558.6	-14,4
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	135.3	156.4	15,6
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	411.1	429.3	4,4
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	14.1	13.2	-6,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	11.1	11.4	2,3
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	74.5	60.2	-19,2
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	29.2	22.3	-23,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	379.2	408.2	7,6
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1.215.5	622.3	-48,8
ASANSÖRLER VE LİFTLER	72.7	79.9	9,9
MUSLUKLAR VE VANALAR	468.4	429.5	-8,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	733.3	724.5	-1,2
YALITIMLI KABLolar	223.6	234.4	4,8
AYDINLATMA CİHAZLARI	320.2	387.6	21,0
PREFABRİK YAPILAR	12.1	19.3	58,5
İNŞAAT MALZEMELERİ	6.935.7	6.251.0	-9,9

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Yeni Orta Vadeli Programda 2015 Büyüme Hedefi Yüzde 4,0

Yeni açıklanan 2015-2017 Dönemi Orta Vadeli Programı ile 2015 yılı büyüme hedefi yüzde 4,0 olarak açıklanmıştır. Bir önceki programda 2015 yılı için yüzde 5,0 büyüme öngörülürken yeni program ile büyümede 1 puanlık aşağı yönlü revizyon yapılmıştır.

2014 yılı büyümesinin ise yüzde 3,3 olacağı beklenmektedir. Böylece yüzde 4,0 hedefinin altında kalınacaktır.

Büyümenin 2016 ve 2017 yıllarında ise hızlanması ve yüzde 5,0 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

2014'de ekonomik büyüme yüzde 3,3 olarak gerçekleşirse 2012-2014 arasındaki 3 yıllık dönemde ortalama büyüme yüzde 3,2 ile Türkiye'nin uzun yıllar büyüme performansının altında kalmış olacaktır.

TABLO.9 BÜYÜME VE MİLİ GELİR

DÖNEM	GSYH BÜYÜME %	MİLLİ GELİR MİLYAR DOLAR	KİŞİ BAŞI GELİR DOLAR
2013	4,1	822	10.807
2014 T	3,3	810	10.537
2015 H	4,0	850	10.936
2016 H	5,0	907	11.541
2017 H	5,0	971	12.229

Enflasyon Eylül Ayında Beklentilerin Altında, Ancak Katılık Sürüyor

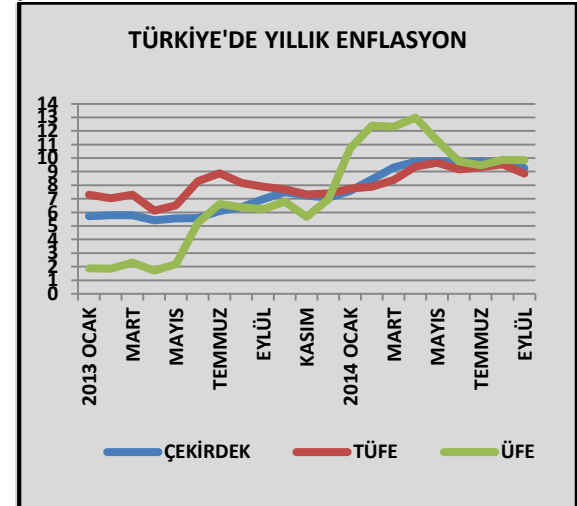
2014 yılında uygulanan ekonomi politikalarının birincil hedefi olan fiyat istikrarı göstergesi olan enflasyon Eylül ayında beklentilerin altında kalmış olmasına rağmen katılık sürmektedir.

Böylece enflasyonda yaz aylarında beklenen düşüşün olmaması ardından Eylül ayında da enflasyonda belirgin bir iyileşme olmamıştır.

Tüketici fiyatları yıllık olarak yüzde 8,86, çekirdek enflasyon yıllık yüzde 9,25 ve üretici fiyatları ise yıllık yüzde 9,84 seviyesindedir.

Enflasyondaki bu katılaşma nedeniyle Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürmek zorunda kalmaktadır.

ŞEKİL.12 ENFLASYON

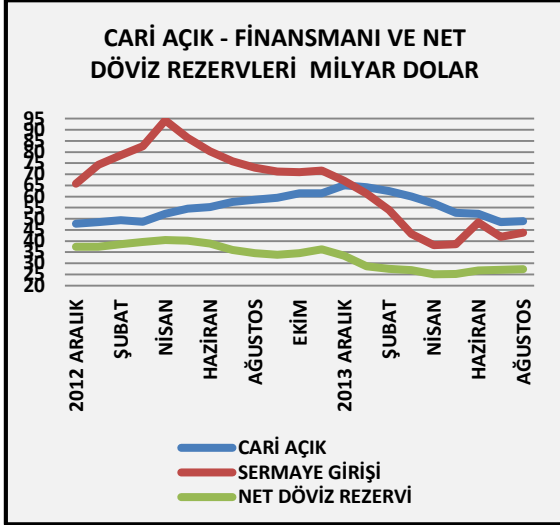
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yıllık Cari Açık Kontrol Altında ve 48,9 Milyar Dolar Seviyesinde

Yılın ilk sekiz ayında cari açık geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde gerilemiş ve Ağustos ayı sonunda yıllık 48,9 milyar dolara inmiştir. Cari açıktaki gerileme önümüzdeki aylarda da yavaşlayarak sürecektir. Yılın ilk döneminde tersine dönen sermaye hareketlerinde de yeniden giriş yaşanmaktadır

TÜRKİYE EKONOMİSİ

ŞEKİL.13 CARİ AÇIK VE FİNANSMANI

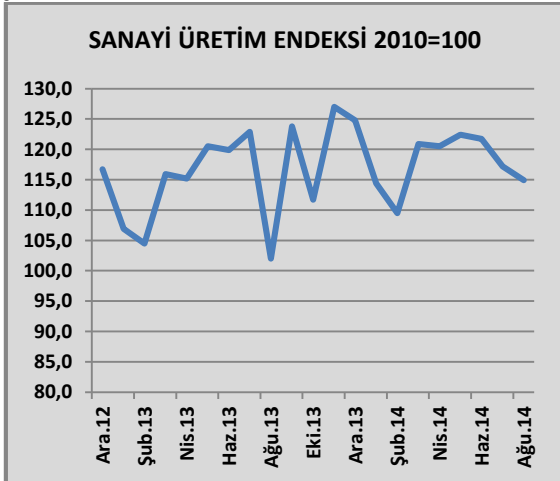

Kaynak: T.C Merkez Bankası

Ağustos Ayında Sanayi Üretimi Yüzde 12,7 Artı

Sanayi üretimi 2014 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,6 geriledikten sonra Ağustos ayında ise yüzde 12,7 artmıştır. Bayram ve çalışma günü sayısındaki değişiklikler bu iki aydaki üretimleri etkilemiştir. Ancak sanayi üretiminde büyüme performansı zayıflamaktadır. Sanayi üretimi Nisan ve Mayıs aylarındaki zirve noktasından sonra gerilemektedir.

ŞEKİL.14 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Merkez Bankası Sıkı Para Politikasını Sürdürüyor

Merkez Bankası katılan enflasyon karşısında sıkı para politikasını sürdürürken Ekim ayında faizlerde değişikliğe gitmemiş, faiz oranlarında bir indirim yapamamıştır. Merkez Bankası Eylül ayında politika faizini yüzde 8,25'de sabit tutmuş ve sıkı para politikasının süreceğini açıklamıştır.

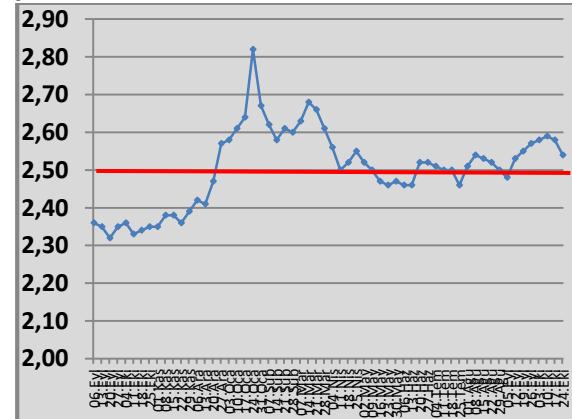
Merkez Bankası'nın bundan sonra faiz indirebilmesi için enflasyonda kalıcı ve önemli bir gerilemenin ortaya çıkması gerekecektir.

Merkez Bankası ayrıca Ekim ayında tasarrufları ve ihracata dayalı büyümeyi destekleyen bir dizi karar almıştır.

Türk Lirası Değer Kaybediyor

TL sepet kur ilkbahar ve yaz ayları boyunca 2,50 TL seviyesinde kalmıştı. Ancak küresel mali koşullardaki sıkılaşma ile birlikte Türk Lirası değer kaybetmeye başlamış ve sepet kur 2,60 seviyesine kadar yükseldikten sonra tekrar 2,55 seviyesine doğru geri çekilmiştir. Yılsonuna kadar Türk Lirasında değer kaybı sürecektir.

ŞEKİL.15 TÜRK LİRASI SEPET KUR

Kaynak: T.C Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomisi 2014 Yılı Büyüme Beklentisi Yüzde 2,6

Yeni yıla dünya ekonomisine ilişkin iyimser beklentiler ile girilmiş ve 2014 yılında dünya ekonomisinin yüzde 3,1 büyüyeceği öngörülmüştü.

Ancak Avrupa Birliği'nde durağanlaşma, jeopolitik riskler ve çatışmalar, gelişen ülkelerdeki yavaşlama ve ebola krizinin etkileri ile dünya ekonomisindeki büyüme 2014 yılında yüzde 2,6 olarak gerçekleşmektedir. Gelişmiş ülkelerde büyüme yüzde 1,8 gelişen ülkelerde ise yüzde 4,4 olacaktır.

2015 yılında ise dünya ekonomisi için yüzde 3,2 büyüme beklenmektedir. Gelişmiş ülkelerde büyüme yüzde 2,3, gelişen ülkelerde ise yüzde 5,0 olarak öngörülmektedir.

TABLO.10 DÜNYA EKONOMİSİNDE BÜYÜME

ÜLKELER	2014	2015
DÜNYA	2,6	3,2
GELİŞMİŞ ÜLKELER	1,8	2,3
ABD	2,2	3,1
EURO BÖLGESİ	0,8	1,3
AB 27	1,4	1,8
JAPONYA	0,9	0,8
KANADA	2,3	2,4
DİĞER GELİŞMİŞLER	2,9	3,1
GELİŞEN ÜLKELER	4,4	5,0
ORTA VE DOĞU AVRUPA	2,7	3,9
BDT	0,8	1,6
ASYA	6,5	6,6
O.DOĞU VE K.AFRİKA	2,7	3,9
SAHRA AFRİKASI	5,1	5,8
LATİN AMERİKA	1,3	2,2

KAYNAK: IMF WEO, EKİM 2014

Dünya Ticaretinde Yavaş Büyüme Sürüyor

Dünya ticareti 2012 yılından sonra 2013 yılında da oldukça yavaş bir büyüme göstermiş ve sadece yüzde 2,0 oranında büyümüştü.

2014 yılına girilirken dünya mal ticaretinde toparlanma beklentisi olup Dünya Ticaret Örgütü yüzde 4,5 büyüme öngörüsü açıklamıştı. Ancak yıl içinde ekonomik yavaşlama dünya mal ticaretini de olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle 2014 yılında dünya mal ticaretinde büyüme öngörüsü yüzde 3,1 olarak aşağı yönlü revize edilmiştir.

2015 yılına ilişkin olarak yapılan ilk değerlendirmelerde ise dünya mal ticaretinin yüzde 4,5 büyüyebileceği öngörülmektedir. Küresel ekonomide talebin sınırlı kalması ile birlikte ticaretteki büyüme de sınırlı kalmaktadır. Dünya ticaretindeki yavaşlama tüm mal gruplarında olduğu gibi inşaat malzemesi ticaretini de sınırlamaktadır.

TABLO. 11 DÜNYA TİCARETİ VE BÜYÜME

	2012	2013	2014 TAHMİN	2015 TAHMİN
MAL TİCARETİ MİLYAR DOLAR	17.911	18.270	18.830	19,670
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE DEĞER BAZINDA	0.2	2,0	3,1	4,5
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE MİKTAR BAZINDA	2.3	2,1	3,5	5,0

Kaynak: DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya’da Yavaşlama ABD Merkez Bankası FED’in Faiz Artış Takvimini Etkiler mi?

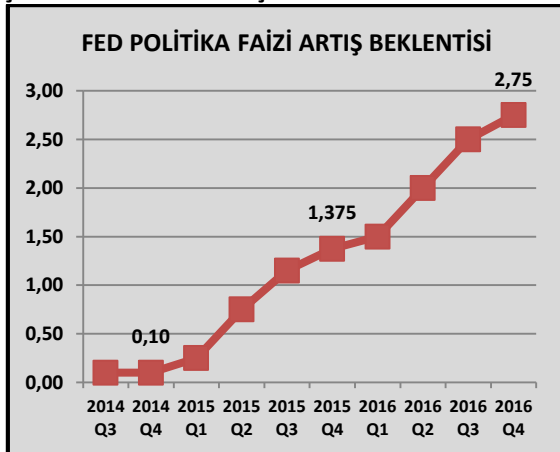
ABD Merkez Bankası FED küresel kriz sonrası uygulamaya başladığı parasal genişlemeyi Ekim ayında sona erdirmektedir.

Ardından uzun yıllardır çok düşük seyreden faiz oranlarının artışı gündeme gelecektir. FED’in 2015 yılında yüzde 0,10 olan faiz oranlarını artırmaya başlaması ve 2016 sonuna kadar yüzde 2,75’e çıkarması beklenmektedir. ABD’deki ekonomik büyüme ve veriler faiz artırımını desteklemektedir.

Bununla birlikte dünya ekonomisindeki yavaşlama ve ABD dışındaki gelişmiş ve gelişen ülke ekonomilerinin büyümelerine ilişkin ortaya çıkan endişe nedeniyle FED’in faiz artırımlarını öteleyeceği beklentisi ortaya çıkmıştır.

Ancak FED’in faiz artışları kararlarını ABD ekonomisi odaklı alması ve en geç 2015 ilk yarısında faiz artışını başlatması beklenmektedir.

ŞEKİL.16 FED FAİZ ARTIŞ BEKLENTİLERİ

Avrupa Merkez Bankası Parasal Genişleme Önlemlerini Uygulamaya Başladı

Avrupa Merkez Bankası yeni parasal önlemlerini uygulamaya başlamıştır. Bu uygulamalar ile ekonomik büyüme hızlanırsa inşaat sektörü de olumlu etkilenecektir. Avrupa Birliği ekonomisinde toparlanma AB ithalatındaki iyileşmenin de sürmesini destekleyecektir. AB ithalatındaki artış Türkiye’nin inşaat malzemesi ihracatını da olumlu etkileyecektir.

TABLO.12 AB İTHALATINDA GELİŞMELER

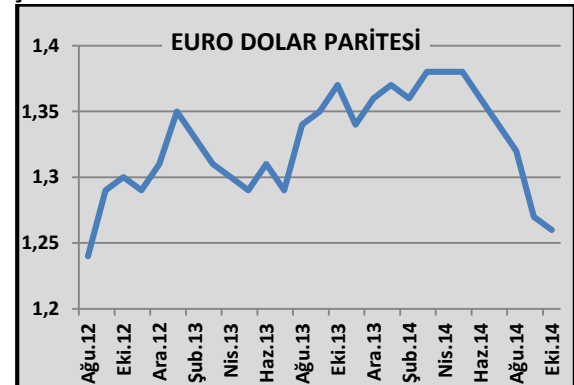
	2013 OCAK- AĞUSTOS MİLYAR EURO	2014 OCAK- AĞUSTOS MİLYAR EURO	OCAK- AĞUSTOS %
AB-28 DIŞI İHRACAT	1.161,5	1.105,7	-5,0
AB-28 DIŞI İTHALAT	1.121,7	1.114,5	-0,6
AB-28 İÇİ TİCARET	1.871,2	1.922,1	3,0

KAYNAK: EUROSTAT

Dolar Güçleniyor

ABD’nin faiz artışı sürecine yaklaşılması ile birlikte Dolar değer kazanmakta, diğer para birimleri ve özellikle Euro zayıflamaktadır.

ŞEKİL.17 EURO DOLAR PARİTESİ

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de İnşaat Harcamaları Zirvede

ABD'de konut ve konut dışı inşaat harcamalarında toparlanma yaz aylarında da sürmüştür. Yıllık inşaat harcamaları Ağustos ayında 961,0 milyar dolar seviyesine çıkmıştır.

TABLO.13 ABD İNŞAAT HARCAMALARI
YILLIK MİLYAR DOLAR

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2012 Q2	277.7	478.6	756.3
2012 Q3	296.9	500.6	797.5
2012 Q4	303.3	532.3	835.6
2013 Q1	325,1	544.0	869.2
2013 Q2	341,1	556,0	897.1
2013 Q3	346,1	570,4	916,5
2013 Q4	363,8	582,9	946,7
2014 Q1	383,0	568,6	951.6
2014 HAZİRAN	355,9	601,2	957,1
2014 TEMMUZ	357,5	611,3	968,8
2014 AĞUSTOS	357,2	603,7	961,0
2014 EYLÜL			

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD'de Ev Satışları ile Konut Fiyatları Artıyor

ABD'de mevcut ve yeni ev satışları Eylül ayında son 6 yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Konut fiyatları da kademeli olarak yükselişini sürdürmektedir.

TABLO.14 ABD KONUT SEKTÖRÜ

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK BİN	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK BİN	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q1	443	4.940	148,6
2013 Q2	455	5.060	159,5
2013 Q3	403	5.260	165,7
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q1	407	4.590	166,8
2014 Q2	409	5.030	172,3
2014 TEMMUZ	404	5.140	173,3
2014 AĞUSTOS	466	5.050	
2014 EYLÜL	467	5.170	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Sektöründe Büyüme Yavaşlayarak Sürüyor

Avrupa Birliği ve Euro bölgesinde inşaat sektörü üç yıllık küçülme ardından 2014 yılı ilk çeyrek döneminde 6,6 oranında büyümüşü. Büyüme, ikinci çeyrekte ise yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe büyüme ivme kaybetmekle birlikte Ağustos ayında yüzde 1,5 ile devam etmektedir.

TABLO.15 EURO ALANI İNŞAAT SEKTÖRÜ
BÜYÜME DEĞİŞİM YÜZDE

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2012 Q3	-4.7	-4.0	-6.5
2012 Q4	-4.3	-4.1	-5.1
2013 Q1	-5,9	-5,5	-7,4
2013 Q2	-3,6	-3,6	-4,1
2013 Q3	-1,2	-1,1	-2,0
2013 Q4	-1,3	-1,1	-2,2
2014 Q1	6,6	7,1	5,0
2014 Q2	3,4	4,2	0,9
2014 TEMMUZ	0.3	0,7	-0,9
2014 AĞUSTOS	1,5	1,4	2,1

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatları Ekim Ayında Durağan

Ekim ayında inşaat demiri ve kereste fiyatları durağan iken, bakır fiyatları gerilemiştir.

TABLO.16 İNŞAAT MALZEMESİ FİYATLARI

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
EYLÜL	661	373,58	332
2012 ARALIK	656	364,93	370
MART	630	336,83	423
HAZİRAN	623	325,53	340
EYLÜL	640	334,20	364
2013 ARALIK	643	331,40	379
MART	630	292,40	387
HAZİRAN	655	314,40	371
EYLÜL	645	303,50	394
EKİM	645	303,30	384

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

ÖZEL BÖLÜM

YENİ ORTA VADELİ PROGRAM İÇİN DEĞERLENDİRMELER

Öncelikler Enflasyon, Cari Açık ve Yapısal Reformlar

2015-2017 dönemine ilişkin olarak hazırlanan yeni orta vadeli programda temel öncelikler olarak enflasyon ve cari açığın düşürülmesi ile yapısal reformlara hız verilmesi açıklanmıştır. Bu amaçla bir yandan sıkı para politikası sürdürülecek, diğer yandan da yapısal reformlara ağırlık verilecektir.

Orta Vadeli Program Hedefleri Kendi İçinde Uyumlu

2015-2017 yılı program hedefleri kendi içinde uyumlu ve ılımlı hedefler olarak görülmektedir. Özellikle küresel mali koşulların değişmesinin yarattığı olumsuz etkiler ile dünya ekonomisi ve ticaretindeki göreceli yavaş büyüme dikkate alınarak program hedefleri oluşturulmuştur.

Türkiye Büyüme Performansını Kaybediyor

2015 ve izleyen iki yıl için sırası ile yüzde 4 ve 5'er büyüme hedefi konulmuştur. 2015 yılında daha önce yüzde 5 olan hedef bu yıl yüzde 4'e çekilmiştir. Büyümelere sürekli aşağı yönlü revizyon yapılmakta ve 2014 yılında olduğu gibi revize edilen büyüme hedefinin de altında kalınmaktadır. Türkiye'nin büyüme performansı düşmüştür ve büyümenin yeniden hızlandırılması için kapsamlı reformlara ve desteklere ihtiyaç bulunmaktadır.

10. Kalkınma Planındaki 25 Reform Programı Uygulanacak

İlk kez bu yıl orta vadeli program ile kalkınma planı arasında bağ kurulmuş olup yeni program kalkınma planında yer verilen 25 reform programını uygulamayı hedeflemektedir. Böylece Türkiye'nin reform ihtiyacının karşılanması amaçlanmaktadır. Reform programlarının bütçeleri ve eylem planları hazırlanarak yıllık programlara aktarılacaktır.

Yeni Büyüme Modeline Geçiş Hedefleniyor

Yapısal reformların hayata geçirilmesi ile kalkınma planı ve 62. hükümet programında yer verilen sanayiye, ihracata, yüksek teknolojiye ve yüksek katma değer ile yurtiçi girdi kullanımına dayalı büyüme modeline geçilmesi hedeflenmektedir.

2023 Hedeflerini Yakalamak İçin Son Şans

Orta vadeli program ile 2017 yılına kadar hedefler belirlenmiştir. Ancak 2017 yılı için konulan ve kendi içinde gerçekçi ve tutarlı hedefler Türkiye'nin 2023 yılı hedeflerinden uzaklaşmakta olduğunu göstermektedir.

2017 yılı için konulan milli gelir, kişi başı gelir ve ihracat hedeflerinden sonra 2023 yılı hedeflerine ulaşılması çok güç görünmektedir.

Bu nedenle 2023 yılı hedefleri için orta vadeli programdaki yapısal reformların uygulanması büyük önem taşımaktadır.